

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

Kultur- og kirke departementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Kultur- og kirke dep.
AØ
28.10.2004
2004,2840-057

Deres ref.
2004/02840 AØ GP

Vår ref.
200409957 UA/HET/ew

Dato
28.10.2004

Høring – forslag om endring i forskrift om trossamfunn, forskrift om tilskot til uregistrerte trossamfunn, forskrift om tilskot til livssynsamfunn

Justisdepartementet viser til Kultur- og kirke departementets brev av 14. september 2004.

Vi har følgende merknader:

Til forskrift 1. desember 1988 nr. 995 om trossamfunn

Et rettslig bindende krav til prest eller forstander om at vedkommende må ha brukbare kunnskaper i norsk språk og tilfredsstillende kjennskap til det norske samfunn (punkt 10 annet punktum i utkastet til forskriftsendring) er krav som etter legalitetsprinsippet krever hjemmel i lov, iallfall dersom kravet ikke bare et vilkår for å tildele økonomisk støtte.

Av lovens § 24 første ledd annet punktum følger det at prest eller forstander må "ha evne til å gjera sine skyldnader etter lova". Ifølge § 28 første punktum kan Kongen gi "nærare føresegner om gjennomføring av denne lova".

Etter Justisdepartementets syn er det ikke opplagt at § 28 første punktum gir den nødvendige hjemmel for å stille krav om norskkunnskaper og "tilfredsstillende kjennskap til det norske samfunn". Vi viser til at Høyesteretts kjæremålsutvalg i Rt. 1970 s. 760 uttalte følgende om tolkingen av en liknende lovhjemmel:

"Det må etter utvalgets oppfatning være et ledende synspunkt ved tolkingen av den slags

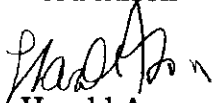
delegasjonsklausuler at de ikke uten at det er uttrykkelig sagt i selve lovteksten gir vedkommende administrative myndigheter beføyelse til å fravike eller endre bestemmelser gitt ved formell lov.”

Om den foreliggende forskriftshjemmelen er tilstrekkelig vil, slik vi ser det, avhenge av om de kravene som oppstilles i forskriften, strengt tatt er nødvendige for å oppfylle den forpliktelsen som ligger i § 24 første ledd annet punktum. Dersom det er mulig å oppfylle pliktene på annen måte, for eksempel ved bruk av tolk eller annen hjelp, er det mye som taler for at den nevnte forskriftshjemmelen ikke gir hjemmel for et så absolutt krav som utkastet til forskrift legger opp til. Vi har ikke en slik oversikt over hvilke plikter det siktes til i § 24 eller hvordan disse praktisk kan oppfylles til at vi ønsker å ta endelig stilling til om hjemmelen er tilstrekkelig.

Om regelverksstrukturen

For å bedre overskriften og også redusere antallet forskrifter bør Kultur- og kirke departementet overveie å samle alle forskrifter til trdomssamfunnsloven 1969 og livssynssamfunnsloven 1981 i én felles forskrift. For øvrig har Kultur- og kirke departementet fra Justisdepartementet arvet forskrifter med en feilaktig inndeling i romertall og med hensyn til trossamfunnsforskriften en forskrift uten vanlig paragrafinndeling. Om Kultur- og kirke departementet ikke går inn for én felles forskrift, ber vi om at dere benytter anledningen til å rette disse avvikene fra alminnelig utforming av forskrifter.

Med hilsen

Harald Aass
seniorrådgiver

Hege Tveraaen
rådgiver